

Steder ere saavel de opførte Diger som ogsaa den smalle Klitrække, som var der paa Terraintet fuldstændig bortskyllet, flyttet over paa Engene Ost for, hvorved disse for en længere Aarrække ere aldeles ødelagte. Der er flet saa betydelige Ødelæggelser der, at det vilde være aldeles uoverkommeligt for de Midler, der staa til Sandflugtsvejenets Raadighed, at kunne opføre de nødvendige Diger paa denne Strækning, for nogenlunde at beskytte den bagved liggende Nissum Fjord, og ikke alene denne, men tillige den flere Mil lange og lave Rysstrækning, som omgiver denne, der bestaar haade af Eng og Agerjord, som stadig er underkastet Oversvømmelser af Vesterhavet, naar der intet Værn er imod det. Jeg tror derfor, det er fuldstændig begrundet, at der fra Statens Side ydes Bidrag dertil, og den af mig her foreslaaede Sum er i saa Henseende saa langt fra for høi, at den neppe vil udgjøre Halvdelen af de Udgifter, der nødvendig maa til for at opføre de nødvendige Diger paa denne Lange, for dog at tilvejebringe en nogenlunde Beskyttelse imod Oversvømmelse. Jeg tillader mig derfor at haabe, at saavel den høitærede Indenrigsminister som ogsaa det høie Råd vil finde, at det af mig stillede Forslag er fuldt begrundet, og at man derfor ogsaa vil gaa ind derpaa, da de Foranstaltninger, der skulle tilsigtes, ere aldeles mundgaelig nødvendige og ikke ville kunne tilvejebringes paa anden Maade end ved Statens Hjælp. Der er endnu foruden det af mig her nævnte Forslag et Par enkelte af de stillede Vædringsforslag, hvortil jeg ønsker at knytte nogle Bemærkninger. Iblandt disse er der først Vædringsforslaget under Nr. 13, det er stillet af Finantsudvalget, og jeg har Grund til at antage, at det er med den høitærede Indenrigsministers Billigelse. Det gaar ud paa at søge bevilget en Sum af 2,000 Kr. for dermed at afholde Udgifter ved Opmaalingerne af Eiendomme, hvoraf visse Dele ere bortskullede, dels umiddelbart af Havet og dels paa andre Steder mere middelbart ved Havets Paavirkninger, f. Ex. i Limfjorden. Det forekommer mig, at det er meget naturligt, at en Eiendomsbesidder, naar han har tabt sin Eiendom, faar en let Afgang til at faae afgjort, hvilken Hartkornsbyrde der hviler paa den saaledes forsvundne Eiendom, og at han bliver fritagen for at svare Afgift deraf. Det er i Grunden ikke nogen Erstatning for det Tab, han har lidt, men det er kun et billigt Krav, han har paa at være fritagen for at betale Afgift af en Eiendom, som han ikke besidder. Der er endnu andre Byrder, der ogsaa hvile paa saadanne Eiendomme, og som det hidtil ikke rigtig er lykkedes at frigjøre disse for, og navnlig da Eiendomsbyrden. Det kan jo ganske vist have sine Uansæmeligheder, hvor Eienden er privat Eiendom; men forsaavidt det er Staten, der er Eiendomsbyrde eller Naader over Eienden, vil det være noget meget rimeligt i, at der sam-

tidig med, at der sker Afdrag i Stattebyrden, ogsaa sker en forholdsvis Afkortning i Eiendomsbyrden. Der er flere Steder paa den jydsk Beskyttelse, hvor man, mig bekendt, vedbliver at svare Eiende af Eiendomme, der allerede forlængst ere forsvundne. Jeg kan eksempelvis nævne et Sted, der ligger paa den nordlige Ende af Hovbjerg. Paa dette Sted, der oprindeligt har havt omtrent en Lønde Hartkorn, og hvorpaa der endnu hviler Eiendomsbyrde, er Eiendommen saa fuldstændig forsvunden, at der ikke er Tale om, at denne Mand kan høste et eneste Straa mere derpaa; Manden kan maasse græsse et Par Aar, det er det Hele, og den egentlige Betydning, Eiendommen har for ham, er, at han har Husly der, det vil sige, at det, han maa svare, betaler han paa en Maade som Husleie, idet han ikke godt har Naad til at flytte arbejdssteds hen; han er nu engang kommen til at bo der, saalænge Havet vil lade hans Hus staa i Ro. Men det er dog aldeles urimeligt, at denne Mand eller Mand i lignende Stilling skulle vedblive at svare Eiende af Eiendommen, der forlængst ere forsvundne i Havet. Jeg tillader mig derfor at henstille saavel til den høitærede Indenrigsminister som ogsaa til den høitærede Kultusminister atter at tage det Spørgsmaal under Overveielse, om der ikke, naar der sker Afkortning i Hartkornsbyrden paa Grund af Eiendommens Forsvinden, ogsaa kunde ske en forholdsvis Afkortning i Eiendomsbyrden eller ialtfald i den Del af disse, hvorover Staten har Dispositionskret. — Med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 52 om en Bevilling paa 77,000 Kr. til Rysfikringsforanstaltninger, ønsker jeg endnu at gjøre et Par Bemærkninger. Nagtet det ikke er en saa ganske lille Sum, der er forlangt, er det dog ikke Mere, end hvad der er nødvendigt til Udbedring af den Skade, der er flet paa de forskjellige Rysfikringsarbejder i afvigte Efteraar og Vinter. Af de ca. 2½ Mil Diger, som fandtes paa denne Rysstrækning, og som for det Væsentligste vare tilvejebragte ved Hjælp af Sandflugt, er omtrent ½ Mil forsvunden. Alene denne halve Mil Diger vilde, forsaavidt den skulde opføres ved Haandkraft, koste mere end alle disse 77,000 Kr.; men man maa naturligvis ogsaa gaa ud fra, at dette ikke er Hensigten, at det ikke kan lade sig gjøre; og da der nu i denne Vinter er lagt en betydelig Del Sand op paa Forstranden, kastet derop af Havet ved de stadige Vestenstorme, er der jo et Materiale, som man, ligesom tidligere, ved Risplantning kan opsamle og derved danne en betydelig Del af de Diger, der saaledes ere forsvundne, og paa den Maade faar man jo saa Midler til at hjælpe Bidt paa den Skade, der er flet paa de øvrige Værker; men jeg vil dog tillade mig her at sige, at man ikke naer et virkeligt Resultat ved disse Rysfikringsforanstaltninger, førend man faar ordnet Forholdet ved